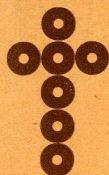

В. Городиловський
В. ГОРОДИЛОВСЬКИЙ

38

З ТЕМРЯВИ
ДО СВІТЛА

**Кожний українець і українка
знає, що**

**найстарший
найдешевший
найкращий і
найбільш поширений
український релігійний
часопис - місячник**

МІСІОНАР ПРЕСВ. ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

це

**головний орган Апостольства Молитви,
найкращий учитель побожного життя,
великий приятель зболілих душ, най-
більший виховник і провідник.**

Виходить 40 літ

Коштує 1.50 зол. річно

Читають його в краю і за морем.

Учить любити Бога і Батьківщину

Для всіх зрозумілий,

для всіх цікавий !

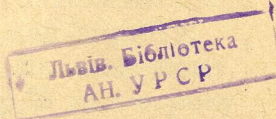
0610
2384
КАТОЛИЦЬКІ ЧИТАННЯ ч. 12-13

З ТЕМРЯВИ ДО СВІТЛА

Оповідання
на сектярсько-комуністичнім тлі

написав

В. Городиловський

ЖОВКВА 1938

ВИДАВНИЦТВО Й ДРУКАРНЯ ОО. ВАСИЛІАН

15/2-94/5-644

За дозволенням Духовної Влади

[Обгортка й ілюстрації в тексті Е. Божика].

1. ЯК ІВАНОВИ МОСТЮКОВИ „ВДАЛОСЯ“?

Погідний, тихий пополудень царив одної літньої неділі 1928 р. над галицьким селом Н... Люди, відпочавши дещо після тижневої, буденної праці, ішли до церкви на вечірню. Саме передзвонили. Дорогою крізь село переходив також Іван Мостюк зо своєю судженою Катрею Лошневською. Ці останні двоє ішли не так на вечірню, як радше до тітки Івана, Насті Ганущакової, вдовиці в Н.... Послухаймо розмови, що її завели між собою Іван і Катря, зближаючися до загороди тітки:

— Знаєш, Івасю, я така цікава чи запише нам тітка свій маєток? Я так хотілаб вже знати, чи схоче вона нас прийняти за своїх?

— Ей, Катрусю чому тітка не малаб згодитися? Якже-ж їй отак самій доживати віку? Вона чей-же не думає вдруге виходити заміж.

— О, коби нам це вдалося! Тільки бачиш, Івасю, з тіткою треба вміти поводитися. Її, я думаю, чимнебудь легко можна зразити.

— Ти вже цього не бійся! Як лише можу, догоджую тітці. Чи знаєш, я їй цього року майже цілі жнива обробив...

— Але-ж, Івасю, тітка це дуже побожна особа, щоднини можна її бачити в церкві. А тобі зайти до церкви, немов за яку напасть... Таких думаю, тітка не любить. Чому ж ти так рідко в церкві показуєшся?

— А ти, Катрусю, хіба не бачиш, та-ж від якогось часу я є все в церкві, і кожної неділі, і кожного свята. От знаю добре, що саме в цю хвилю тітки дома нема. Адже на вечірню вже передзвонили. Ану може-б і ми сьогодні пішли на вечірню, Катрусю? Тітка, коли побачить мене в церкві на вечірнім богослуженню, напевно тим дуже втішиться...

Так отже Іван Мостюк і Катря Лошневська подалися й собі за людьми на вечірню до церкви. Приявність Івана на вечірні, очевидно, здивувала зібраних у церкві людей. Його-ж, Івана Мостюка, рідко коли можна було бачити на цій Службі Божій в неділю, а що вже говорити про вечірню! Не менша теж була це несподіванка для тітки Івана, вдовиці Насті Ганущакової.

— Ну, видно мій братанок, Іван Мостюк на добрій дорозі. Видно, він іще поправиться — міркувала собі Настя Ганущак по виході з церкви після вечірні.

Настя здавна носилася з думкою записати свій маєток братанкові. Боялася лише, щоб не обманутися. Вправді про Івана Мостюка знала, що він хлопець роботящий, послушний,

а в останнім часі зробився аж надто добрий для неї. Щодня приходив помагати їй в часі жнив цього літа... Та зате як рідко бачила Настя Іваська в церкві! Знала також добре, що Івась знаходився не раз у товаристві зовсім злих друзів. Вони, і ніхто інший, підірвали релігійність у душі Івана.

Кілька разів уже піддавали сусідки Насті Ганущаковій думку, щоб прийняла за „свого“ Мостюка Івана. Казали: роботящий, послушний, отже мусить бути добрий. А крім цього він ще й братанок Насті... Для неї-ж удовиці, що не мала вже зовсім наміру виходити вдруге заміж, потрібно було такого, який умів би повести як слід домашню господарку. Чоловік Насті, Стефан, ще напередодні великої, світової війни перенісся до вічності; син Петрик поляг у визвольній боротьбі, як жертва за рідний Край; дві донечки Насті, Марійка й Галя відійшли у вічне життя в часі пошестної, воєнної недуги... Оттак усіх її найближчих, і zarazом найдорожчих осіб на землі покликав до себе відвічний Бог, Творець і Пан усякого життя. А так мирно, так щасливо жила Настя з ними на світі. Але що-ж „Божа воля — всяка доля“, казала собі часто Настя Ганущакова. Видно, так вже мусіло статися, що з усіх її найближчих остала при туземнім життю тільки вона одна. Тепер ждала на свою чергу. Ждала, терпе-

ливо переносила все; хрестик за хрестиком. На ту останню хвилю, коли покличе її Бог, Настя все дуже старанно приготувлялася.

— Ай, чи я знаю, що мені бідній почати? — казала Настя не раз своїм сусідкам, коли їй дораджували прийняти за „свого“ братанка Мостюка Івана.

Настя бачила отсю якусь „добрячість“ Іваська супроти неї, а все-ж таки побоювалася, щоб та „добрячість“ за скоро не покінчилася. Тепер же Івасько мав одружитися з Катрусею Лошневською. Вже й оповіди були в церкві.

— А може, може він, аж тепер споважніє? Може покине лихе товариство? Вже й у церкві можна було його бачити чимраз частіше! Думка за думкою виринала в голові Ганушакової Насті.

— Ні, я таки візьму їх за своїх! — подумала Настя тієї літньої неділі по вечірні. Від тоді зовсім поважно рішилася записати свою власність молодим Мостюкам. Свій намір перевела Настя небавом у діло.

В два тижні пізніше відбулося весілля Івана Мостюка з Катрею Лошневською, а вслід за тим молоді Мостюки перенеслися вже настало на господарство Насті Ганушакової.

2. ЛЮДЕЙ ОШУКАЄШ, БОГА НІ

У перших місяцях по весіллю — Мостюки не могли й натішитися великодушним ділом

своїї тітки, яке вона вчинила для них. І треба признати, що як довго Мостюки раділи записом тітчиного маєтку, так довго й відчували якусь пошану супроти самої тітки. Але чим далше було від весілля, тим менше в них було зичливости у відношенню Мостюків зглядом тітки, Ганущакової Насті. Вона, Настя, хотіла їх передовсім бачити побожними, віруючими людьми, хотіла бачити їх на богослуженнях у церкві, а Іван навіть короткої, ранньої молитви не відмовляв.

— Нащо молитися, шкода часу на те, — відповідав на заввагу тітки чи жінки. А вже-ж, як не мав часу на щоденну молитву, то тим більше не ставало часу піти на богослуження до церкви, в неділю чи свято. Вправді у святочні дні важко не працював, бо „моглиб люди сміятися“ одначе, поки виконав оту т. зв. легку, домашню роботу на господарстві, а потім поки зробив лад зі собою, поки вмився, оголився, одягнувся у святкове убрання, то звичайно було вже по відправі. Зрештою, Іван Мостюк вичитав був раз в одній „робітничій“ газеті й таке, що до церкви ходять лише темні люди, яких там грубо обманюють. „Отже до церкви“, казав Іван „нема чого ходити“.

Очевидно, кожна така хвиля, коли Іван Мостюк легковажив собі християнські обов'язки, дуже разила його тітку, Настю Ганущаківу.

— Чому-ж він перед шлюбом такий поважний, такий побожний був — дивувалася. — Невже тому, щоб я йому записала свій маєток, неville тому щоб схлібитися мені? Та пропало вже... Може милосерний Господь змилується над ним... може Іван ще в час повернеться на властиву, добру дорогу — думала собі часто Настя.

Щоднини заносила перед престіл Божий щирі молитви за повернення свого братанка Івана. Не здавала лише собі справи, що поки він повернеться, буде мусіла перетерпіти ще не одне болюче терпіння. Не тільки ізза Івана, але ще більше ізза його жінки, Катрі. Не знала, не здавала собі справи Настя, що їй життям буде мусіла переплатити їхній поворот на властиву, добру дорогу життя...

— — — — —

Від якогось часу молодим Мостюкам тітка Настя починала чимраз більше не подобатися. Хоч поправді кажучи — не було до того ніякої причини. Настя чейже старанно уникала всього, що моглоб було викликати яке-небудь непорозуміння між ними й нею. Всежтаки тітка Мостюкам починала бути чимраз більше як то кажуть, на заваді. В нічім не хотіли тітки порадитися, „бо вони не діти вже“, не хотіли щоб при зайняттях, що їх вони виконували була приявна тітка, „бо по-

що їм непотрібного! свідка“ і т. ін. Це, річ ясна, при кожній нагоді давали зрозуміти тітці. Дорікали їй, що щодня ходить до церкви, хоч без того можна обійтися, вистарчилоб для неї лише в неділі та свята; нарікали, що вмішується в справи, які повинні обходити їх а не її, дорікали й за те, що ходить до сусідок „на хати“, а там десь певно мусить їх здорово обмовляти та посуджувати.

Таке поступовання молодих Мостюків мусіло безперечно дуже боліти вдову Настю. Але терпеливо переносила всі їхні докори, всі їхні підозріння й посуджування. Почувалася зовсім невинна перед неслухними закидами братанка та його жінки. Свої-ж терпіння, що їх зазнавала від Мостюків, жертвувала Настя Богови за їхню поправу.

3. ЯК КАТРЯ МОСТЮК ПРИСТАЛА ДО „НОВОЇ ВІРИ“?

Передвесняний, березневий був вечір. Катря Мостюк саме приготувляла вечерю, коли до хати ввійшов якийсь гарно вдягнений, незнайомий подорожний зо скриньчиною в руці та показуючи Катрі посвідку від війта, спитав.

— Тут мешкає Іван Мостюк?! Маєте ось тут карточку від війта, щоб ви мене переночували...

— Ну, як треба переночувати, то треба, — відповіла Катря. — От, сідайте! А скажіть, будьте ласкаві, куди так мандруєте?

— О, я бувалий у світі чоловік! Мене знають у неодній місцевості... нас таких є більше. Ми заходимо від села до села, від хати до хати, а з собою розносимо такі місійні книжечки, як належить по правді вірити в Бога, як Йому служити, щоб бути спасеним... В отсих книжечках є все докладно описане, як треба по Божому жити та як треба Божі правди розуміти...

При тім подорожний відчинив скринку, переповнену всілякими брошурками (книжечками) з різноколіровими, пестрими окладами.

— Цікаво, подумала Катря — такі невеличкі книжечки, а все так докладно в них описане, як жити, щоб подобатися Богові! Ну, добре, пане — запитала — а звідки ви оці книжечки маєте? Хто вам каже їх по наших селах оттак розносити?

— Ці книжечки, що їх бачите, маємо не тільки в нашій мові, вони є на різних мовах, які тільки існують на світі, от покажу вам, що маю такі навіть польські... А видає їх товариство, яке складається зі самих найрозумніших людей... Ті люди докладно розслідили всю правду. Дбає також те товариство щоб ця правда була скрізь по всьому

світі поширена; тому й видало оці книжки. Гроші за них висилаємо на місії в далеких, поганських краях... Бо зміряємо до того, щоб правда св. євангелії була всюди поширена...

Направду, то мене цікавить! сказала Катря — ну а як дорого коштують такі книжечки?

— За книжечки беремо, скільки хто схоче й скільки хто може дати. Гроші йдуть на навернення поган. Одну таку книжечку, що називається „Прапор для людей“ я вам лишу на пам'ятку за те, що ви мене переночували.

Тільки добре її перечитайте, прочитане добре обдумайте й тримайтеся того! — заохотив подорожний Катрю.

Після вечері незнаний Катрі подорожний, заки мав покластися спати, помолився.

— Видно побожний! — погадала Катря.

На другий день рано Катря Мостюк купила ще якихось дві книжечки від того дивного подорожного, ніби „місіонаря“, як казала Катря, після чого загадочний „проповідник“ рушив у дальшу свою дорогу.

— Цікаво, що там у тих книжечках стоїть написане — поміркувала собі Катря зараз після виходу подорожного.

Тітка Настя хотіла Катрю перестерігти перед читанням отих книжечок, але Мостючка сказала виразно тітці: „ви в мої справи не вмішуйтеся, я маю здоровий розум і можу вже сама розпізнати, чи книжка по правді пише...“ Зате Іванови справа читання якихось там книжок на „релігійну тему“ була зовсім байдужа. Він-же читав т. зв. „робітничі“ газети, а в них вичитав лише самі кпини й насмійки з віри та релігійних переконань.

Отже Катря Мостюк стала „студіювати“ ті книжечки, що їх лишив їй той якийсь ширитель нової, „поправленої віри“. Прочитувала букву за буквою, слово за словом, і

все мала таке „переконання“, що вичитане, це сама „незбита правда“. Прецінь той подорожний казав, що книжечки написали самі „наймудріші“ люди на світі. А чого не довідалася Катря з тих книжечок? Ой, ой, ой... І до церкви нема чого ходити, бо в тім інтерес священиків... і не треба так вірити, як навчають священики, вони-ж бо мусять так навчати... і сповідатися не треба, бо й нащо священикам знати чийсь там гріхи... і чистища по смерті ніякого нема... і пекло видумка ксьондзів, от на те тільки, щоб людей пострашити... і образів не треба вішати на стінах у хаті... і Служба Божа видумка священиків з якогось там століття... і видумка те, що є три Особи Божі і т. д. і т. д.

— Ну, аж тепер щойно довідалась я властивої правди — ніби раділа в душі Мостючка. Здавалося їй, що не знати якою мудрою стала по прочитанню отих невеличких книжечок незнайомого „пана“. Все для неї тепер було таке ніби ясне, таке ніби зрозуміле... А крім цього все, що вичитала, було таке приманливе... От приміром: у книжечках цілком виризно було написано, що сповідатися людям не треба, чейже і без того жити можнаб. Ось тепер великий піст почався. Знову йтиб сповідатися... Та й нащо священикови оповідати, як вони, приміром, з тіткою поступають?.. А потім ще треба прирікати, що

більше так не буде... І пощо того всього?! — філософувала у своїй нещасній голові Мостючка.

Одного не могла порозуміти добре Катря Мостюк з книжечки, що звалася „Прапор для людей“. На одній сторінці було там виразно написано, що вже багато — навіть священників, відкидає науку про походження людей від Адама і Еви, зате признають т. зв. „еволюцію“, себто поступенний розвій людини. Що це таке отся „еволюція“ Катря не могла ніяк поняти, бо всього скінчила заледве три класи сільської школи. А дуже хотіла знати, що це таке. Знала, що в другім селі Х... є більше таких „нововірців“. Помандрувала отже одної днини до Х. за виясненням того неясного слова з книжечки „Прапор для людей“. Зайшла до Матвія Червоного, що мешкав на самім краю села. Його застала дома. Читав книжечку „Міліони людей ніколи не пімруть“. Мостючка зараз до нього звернулася з просьбою пояснити їй незрозуміле місце в книжечці. Матвій хотів конче виказати свою „мудрість і вченість“ перед Катрею; що-ж коли, як на біду, сам не знав властивого значення отого чужого слова. Всежтаки знайшов на те раду. Побіг, чим скоріш до сільського жидка Розенбавма, про якого знав, що він покінчив гімназію, а тепер вчився права. Той вияснив Матвієві, що признавати

еволюцію людини значить триматися засади
 будьтоби людина повстала з малпи, малпа зно-
 ву малаб повстати з якогось сотворіння і т. д.

Оттаку „мудрість“ повторив Матвій Черво-
 ний також Катрі Мостюковій після свого по-
 вороту від Розенбавма.

— Он, як воно — міркувала собі Катря
 вертаючи до дому; виходить таке, що на-
 віть священики не вірять в Адама й Еву,
 зате признають якусь „еволюцію“, мовляв
 чоловік на землі з малпи взявся... А може
 воно й правда це? — мучила раз-у-раз Ка-
 трю думка. Навіть у ночі не дало їй спати.
 Ах ті думки, ті думки! Якою неспокійною,
 якою нещасливою робили вони Катрю! Як
 мучили вони її! Правдиву борню мусіла зво-
 дити Катря від тепер зо своїми власними
 думками...

А всеж таки постановила поступати так, як
 у тих книжечках ті якісь „наймудріші“ дора-
 джували. Почала від образів. Нащо їх у хаті?
 В книжці чейже виразно стоїть написане, що
 почитання образів, то чисте ідолопоклонство.
 Де-ж можливо, так писала та книжка, почи-
 тати образи, що так невірно й так неодна-
 ково представляють... І Катря вірила тій
 облудній писанині й міркувала собі: „Так,
 так! Образи, то ідолопоклонство! Треба буде
 їх зо стін познимати“!

Коли одного дня тітки не було дома, Катря

забралася до своєї заздалегідь ушлякованої роботи: всі образи повиносила на стрих хати. Іван лиш усміхнувся, побачивши таку роботу.

— Але один хоча образ лиши для тітки, ну й для людського ока, щоб про нас

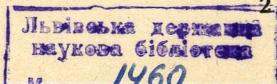
у селі забагато люди не балакали — сказав Іван.

І справді — один, садинокій образ Розп'ятого Христа-Спасителя залишила Катря Мостючка на стіні в кімнаті.

— Коби тільки чим скоріше спрятався нам і той непотрібний свідок з хати — вимовила, а радше заклала Катря Мостючка, маючи на увазі нікого іншого, а тільки тітку Настю Ганушакову.

Тимчасом зовсім злишне було те грішне „бажання“ Катрі. Тітка і без нього зближалася з кожним днем до своєї остаточної ціли. Захавання й поступки її братанка Івана та його жінки Катрі ще більше підкопали Настине слабе здоров'я. Не смакувала Насті в домі Мостюків ніяка страва; ялось не могла її їсти. Не сміла однак Мостюків покидати; соромно було їй покидати свою рідню хату. Крім цього Настя нікому в селі ні одним лихим словечком не згадала про захавання Мостюків зглядом неї. Свої скарги висловлювала перед одним Евхаристійним Ісусом у церкві. Там, у церкві, щодня молилася, щоб Іван і Катря опам'яталися... щоб покинули дорогу гріха...

Тоді, коли Катря Мостюк „робила лад“ з образами, тітки Насті не було дома. Яке-ж

прикре було її розчарування, коли повернула до дому та застала кімнату в новім виді! Зараз догадалася, що це наглядні наслідки „нової віри“ Катрі. Зрозуміла, що це тільки Катрина „нова віра“ казала їй спрятати св. образи, що їх Настя завжди удержувала в таких пошанівку...

— Катрусю, дитино — та опамятайся і схаменися! — ледви вимовила Настя Ганущак, коли побачила отсю свіжу „роботу“ Катрі в кімнаті.

Вийшла з хати. Біль стискав її серце. Ішла, зовсім не застановляючись куди йде. По дорозі, щоб успокоїтися, вступила до священика. Йому оповіла своє нещастя, своє горе.

— А чи не моглиб ви перенестися мешкати до кого іншого? — запитав священик. Вправді вам тяжко покидати їх — але-ж годі вам жити серед них... там таке пекло в хаті, вас це може до гробу загнати.

— Що-ж коли мені такий жаль за ними...

— Га, — сказав отець душпастир — нічого іншого для вас тут не лишається... Віддайтеся хіба під покров Пречистої та за їх опам'ятання моліться!...

Від священика Настя Ганущак вже не верталася до дому. Чула, цілим своїм єством чула, що не довге вже її життя. Пішла до стриєчного брата Остапа Заставного. В нього замешкала. Та хвилі її життя були вже почис-

лені. Заледви кілька днів перебула в Остапа. Покликав її до себе ласкавий Отець Небесний. І так Настя перенеслася у друге, вічно-щасливе життя, між своїх найближчих. Перед смертю повірила добрим людям значнішу суму грошей, що їх зложила в касі, в поближкім повітовім місті З... Про ті гроші за життя нікому не згадувала. Половину з них призначила Настя на удержання сільської, діточої захоронки в селі.

Похоронили Ганушакову Настю. Люди в селі різно говорили про її смерть у чужій, не своїй хаті. Не багато однак вміли сказати, як воно властиво було. Перед людьми чейже Настя ніколи на Мостюків не нарікала. Люди лише знали, що Мостюки пристали до „нової віри“ — а це мабуть склонило Настю втікати від них. Знову ж Мостюки оправдувались перед людьми, як лише могли.

4. ЧИ „НОВА ВІРА“ УСПОКОЇЛА КАТРЮ

Спокою, щастя, внутрішнього вдоволення зовсім не принесла Катрі Мостюковій її „нова віра“. Була вже згадка, як страшно мучили Катрю найріжнородніші думки щодо її „нової віри“.

— І хто то знає, де тут знайти правду?

— раз-у-раз повторяла собі Катря — Гм... цікаво тепер знати, чи правда по стороні католицької Церкви, чи по стороні нововірців, чи може правда є у тій „науці“ що чоловік, мовляв, з малпи взявся?... — Такі думки не давали тепер ні одної хвили спокою Катрі. Тепер була, як то кажуть, ні в цих, ні в тих. Але до віри „нововірців“ тягнуло її найбільше. Вірила на сліпо тому якомусь „подорожньому“, що ту віру захвалював. Нащо-ж її малиб по світі розширяти? — думала собі.

І Катря трималася далше своєї „нової віри“. Дивне одначе виглядало їй без образів у хаті. Хата зовсім не виглядала на християнську хату, радше на якусь коршму. Люди, що заходили до хати Мостюків, заявляли Катрі отверто, що в неї хіба не всі дома.

— Бійтеся Бога, Катрю, ви хіба з глузду зійшли та новий якийсь лад запроваджуєте в хаті? Наші діди і прадіди з давних давен віддавали по честь Богові перед святими образами. Читайте лише про ті славні, чудотворні ікони Пречистої Діви, якими вславилася від давних часів Русь-Україна?... І ви кажете, що почитання образів — то ідолопоклонство?... Стидайтеся щось подібне говорити! Ми вашу хату будемо здалека оминати, якщо не завернете з лихої дороги. Вас може стрінути кара Божа за те... Опам'ятайтеся, Катре!

Оттак промовляли люди до розуму Катрі Мостючки. Та вона, хоч „нова віра“ не дала їй внутрішнього задоволення, постановила не вирікатися її.

Смерть тітки Насті в чужій хаті знову захвилювала неспокійними почуваннями Катрю. Знала, що до смерті тітки причинилася передовсім її „нова віра“. Тепер щойно могла собі Катря уявити всю велику доброту тітки. І маєток їм добродушно записала, і так спокійно переносила всякі їхні докори, їхні обидливі слова... І хто навчив тітку так великодушно прощати образи їй заподіяні?.. Гм... треба таки признати, що тітку цієї терпеливості навчила передовсім католицька віра... Тітка була ревна католичка й практикуюча християнка, щодня йшла до церкви шукати розради в гірких хвилях... Так, так — думала собі дальше Катря — ніяк того не заперечу, що тільки католицька віра виховала тітку на таку праведну людину... І мимоволі Катря зробила порівняння зі собою, приклонницею „нової, поправленої“ віри. Де, де їй такою бути, як Настя Ганущакова! Де вона схотілаб так терпіти, якщо вона, Катря, булаб на місці тітки Насті. О, ціле село зналоб про її кривду! А дома, в хаті, також не щадилаб вона слів, проклонів!.. Але що-ж, Настя такою не була, її виховала католицька віра... І ця віра малаби бути зла, недобра?.. Віра,

що має таку здібність ублагородняти людей, недобра?... Цікаво, цікаво...

Сумніви за сумнівами мучили тепер іще більше Катрю Мостючку. А чоловік, Іван, замість щонебудь її розрадити, ще гірше дошкульовав їй:

— Ти всьому винна — казав він до Катрі — ти винна, що тітка перенеслася на Остапову хату... Тепер ти чула вже мабуть, що тітка лишила щось аж три сотки долярів у касі? За ті гроші пів морґа поля купивби... А так гроші пішли в чужі руки... а все через твій короткий розум. Бо нащо було образи викидати з хати?... Заваджали тобі, чи що? — дорікав Іван Мостюк жінці.

— Певно, добра річ булоб прикупити іще з пів морґа землі — думала Мостючка. — Адже синочок ховався й було вже для кого придбати ґрунту... Але що-ж, коби Катря була щось знала про Настині гроші, може булаб інакше поступала з тіткою... Тимчасом тітка їй нічогісенько про гроші ніколи й не згадувала...

Але й синочком не натішилися довго молоді Мостюки. Умерло мале, навіть не хорувало довго. Люди говорили, що Господь забрав завчасу дитину зо світа, щоб не згіршилося злими поступками батьків, як підросте. Смерть дитини й поговірки людей з того приводу, затривожили до краю Катрю

Мостюкову... „Може це вже кара Божа за мою „нову віру“? А може в цей спосіб кличе мене Господь до поправи“? — родились одна за одною думки в нещасній голові Катрі.

5. ЯК КАТРЯ НАВЕРНУЛАСЯ?

Літньою порою до села Н... приїздила на вакації з міських шкіл Марійська дружинниця, Зеня Задорожна. Всі в селі про неї знали, як про гідну пошанівку одиницю. Не даром під її опіку селяне віддавали своїх дітей до т. зв. діточого садку на час літа. Як взірцева членка Марійської Організації, старалася Зеня виявити свою приналежність до цієї величньої Організації своїми шляхотними ділами. Завсіди в своїм життю Зеня мала на тямці божеські слова Христа-Спасителя: „Люби Бога понад усе, а ближнього свого, як самого себе.“ Що Зеня Задорожна заховувала старанно цю божеську засаду, це кожний наглядно в селі бачив. Тому Зеня була й взірцем до наслідування для громадян села Н...

До Зені Задорожної швидко дійшла вістка про перехід Мостюків, зокрема-ж Катрі Мостючки на „нову віру“. Постановила отже при Божій допомозі їх опам'ятати. Тому вибралася одної літньої неділі пополудні у відвідини до Мостюків. Катрю чимало здивував прихід

Зені Задорожної під їх стріху. Дещо соромно їй стало, що в неї стіни пустою світилися. Всеж таки постановила використати нагоду відвідин Зені для балачки на тему своєї „нової віри“. Перш усього Катря стала оправдуватися, чому вона не признається вже до католицької віри. З книжечок, що їй приніс якийсь подорожний „пан“ набралася вона „переконання“ будьтоби католицька віра була до нічого. Тепер Катря вже знає, що католицька віра видумана для інтересу... Знає, що на те тільки стягають священники людей до церкви, на те правлять, сповідають і т. д. З тих книжечок довідалася Катря, що нема пекла, ні чистилища, а образи, то ідолопоклонство... знає вже, що таке „еволюція“ і т. д.

— А чи „нова віра“ вас уже заспокоїла, чи дала вам внутрішнє вдоволення? — запитала Зеня Катрю.

— Або я знаю — відповіла мимоволі Катря — або я знаю, чи вдовoliла мене та віра. Ніби так, ніби ні... Мені однак виглядає, що та віра є краща, бо її справили і до нинішних потреб примінили учені люди, які всю правду докладно розслідили...

— А звідки можете бути певні, що ота ваша „нова віра“ є краща? Звідки можете запевняти, що її поправили якісь, як ви кажете, учені люди? Хто вам таке наговорив?

— Мені таке казав той якийсь подорожний,

що приніс нам ті книжки... Казав він, що треба так вірити, як пишуть оті найрозумніші люди на світі, проповідники чистої правди...

— Значить ви повірили якомусь подорожньому, про якого і поняття не маєте, що він за один... Зовсім не знаєте, чи той подорожний є якась людина порядна, чи перший-ліпший пройдисвіт і обманець...

— Коли-ж бо він такий побожний був! Вечірню молитву набожно відмовив...

— Навіть, колиб хтось ангелом прокинувся, а навчав інакше як Христос, не можна йому вірити — оце засада правдивого, доброго християнина. І сам Божественний Спаситель не раз перестерігав перед отакими вовками в овечих шкірах...

— Та казав той подорожний, що ту „нову віру“ поширюють по цілім світі... казав, що скрізь розносять оті книжки, щоб люди спізнали правду...

— Та-ак? А звідки можете бути певні, що в тих книжечках міститься правда, а не лож, дурман? А може думаєте, що нема на світі злих, баламутних книжок? Думаєте, нема таких книжок, що їх видають ложні учителі, ложні пророки в найгірших цілях?

— А всеж таки ті книжки так якимсь ніби мудро пишуть... відозвалася Катря.

— Кажете, що ті сектярські книжки ніби мудро пишуть? І ви певні того, що „нову

віру“ в тих книжечках поправили якісь „учені, дуже розумні“ люди? Скажіть но мені, чи знаєте, хто є ті люди? Кажете, що вони віру поправили? Не поправили, не поправили, бо Божої, Христової науки й віри ніхто не гідний поправляти! Зате ті ложні вчителі видумали оттаку собі ніби-віру на те, щоб людей ловити в свої сіти. Ви повірили, але не божеській, Христовій науці, тільки якимось людським, негідним вигадкам...

— Коли ж бо в тих книжечках написано, що то священники вигадали католицьку віру...
— знову заговорила Катря.

— Католицької віри не видумали священники. Сам Божий Син, Господь наш Ісус Христос навчив нас її. Тому треба нам кріпко держатися католицької віри, без огляду на те, чи якась Божа правда нам до вподоби, чи ні. Ми католики не сміємо відкидати ані одної правди, що її подає нам Христова, Божа наука до вірування. Тимчасом сектярі поступають зовсім противно. Неодна Божа правда їм не до вподоби й неодну таку, невідгідну для них Божу правду, хотілиб вони переіначити, а то й зовсім скасувати.

Так, Катре! Сектярі у своїм засліпленню хотілиб переіначити науку самого Христа-Бога, хотілиб її переробити на свій лад! Ось приміром: свята євангелія не раз наводить такі ясні, такі виразні слова Христові, що є

пекло — місце вічних мук для нерозкаяних грішників. Ця Божа правда, про пекло — очевидно — дуже коє в очі сектярів. Бо ця Божа правда раз-у-раз пригадує їм, що колись по смерті справедливий Господь може їх по-

карати за їхню юдину роботу вічним пеклом. Що-ж отже вони роблять? Чи завертають зо злої дороги? Де там! Замість покинути свою облуду, вони **вмовляють в себе та в других**, що пекла нема. І те саме виписують

у своїх баламутних книжках. Нерозумні! Хіба-ж вони мають учити самого Бога?

А тепер, Катре, запитаю вас: кому маємо вірити? Чиїм словам? Невжеж не маємо вірити самому Богові, найвищій Правді й найбільшій Святості? Невжеж не маємо вірити словам самого Сина Божого? А зате маємо повірити писанині якихось облудників і негідників? Скажіть!

— Отже ви кажете, Зеню, що моя нова віра вчить неправди?

— Ще й якої неправди!.. А скажу вам іще, що таких ложних вір є на світі дуже багато. Є дослідники св. Письма або байбелники, є баптисти (такі, що вдруге хрестяться в ріці), є суботники (такі, що в суботу святкують), є якісь адвентисти (такі, що ждуть на скорий, другий прихід Христа), є якісь штундисти, методисти, квакери, мормони, є й такі, що підчас молитви трясуться і т. д. і т. д. А всі оті сектярі кажуть, що їх віра найлучша, поза якою нема спасення... Чи-ж отже кожна така віра малаб бути з усіх других „вір“ найлучша й найкраща? Чи-ж це можливе? Хто-ж у силі знайти якусь „правду“ між отими новітніми вірами? Скоріше хіба з ума зійшовби...

— А я собі думала, що поза вірою, що її вичитала з книжечок того подорожнього, більше таких новітних вір нема — додала Катря.

— А тепер, Катре — дальше продовжала Зеня — тепер, коли ми бодай в частинці побачили, яке страшне безладдя панує серед отих сектярських „вір“ — пригляньмося на хвилю прекрасним, величним ділам всемогучого, відвічного Бога. Пригляньмося передовсім цьому незвичайному ладові — порядкови, що до нього стосується вся вселенна. Он ті зорі, що їх ніччю на небозводі видимо — кажуть учені, що вони багато-багато разів більші ніж наша земля, а всі ті зорі мають свої визначені дороги, всі вони в своїй мандрівці заховують закони відвічного Творця, всі оті зорі заховують прегарний лад-порядок...

Тай на землі, куди лиш оком глянемо, спостерігаємо, що все мудро, дуже мудро улажене; всюди обов'язують німу природу розумні закони, що мають на цілі вдержати лад-порядок на землі... Одні лиш люди — оті розумні сотворіння, не малиб знати ніякого ладу, і то в такій справі, як свята віра?.. А прецінь ця справа — в нашім життю найважніша. Бо свята віра має урегулювати (зробити правильним, добрим) життя людей. Свята віра має навчити людину як жити, і самому, і з другими своїми ближніми. Свята віра має велике завдання: ублагородняти людей, а вслід за тим вона має ущасливлювати людей в цім життю.

І ця така важна справа, справа св. віри

не малаб знати ніякого ладу? Хіба-ж це можливе, щоби відвічний Творець, цей найрозумніший законодавець не упорядкував нашої віри? Та-ж ми люди, ми сотворіння наділені безсмертною душею! А наша душа, це найдорожчий наш скарб, що на нього ціни немає. Наша душа відкуплена Кров'ю самого Христа-Бога! Тільки задля нас, людей, прийшов на землю сам Син Божий, Господь наш Ісус Христос. Прийшов, щоб відкупити нас від гріха, прийшов, щоб навчити нас гідного, християнського життя, щоб вказати нам дорогу до неба... Саме ця величня, найсвятіша Христова наука внесла лад-порядок у світі, в цілім людстві.

Знаємо, що Христос — Спаситель проголосив Свою божеську науку для людей цілого світа й усіх часів. І тому передав Він власть навчати Своїї божеської Науки св. Петрови, як також і другим Своїм Апостолам. Словами „Паси ягнята мої“, „Паси вівці мої“, „Тобі дам ключі царства небесного“ настановив Христос св. Петра своїм заступником і керманичем у Своїй католицькій Церкві. Своїм Апостолам дав Божественний Спаситель припоручення проповідати Його Божу науку всім людям, словами: „Ідіть отже, навчайте всі народи хрестячи їх в ім'я Вітця і Сина і святого Духа, навчаючи їх заховувати все, що я заповідав вам. І я буду з

вами до кінця віка". Апостолам дав Христос власть відпускати гріхи — власть св. Сповіді. „Прийміть Духа святого, кому відпустите гріхи — відпустяться їм.“ Ба що-більше, дав їм власть переміняти хліб і вино в найсвятіше Свое Тіло й Кров, щоб таким способом стати поживою для людських душ. Її уділив Христос Апостолам підчас Тайної Вечері словами „Це творіть на мою пам'ятку“.

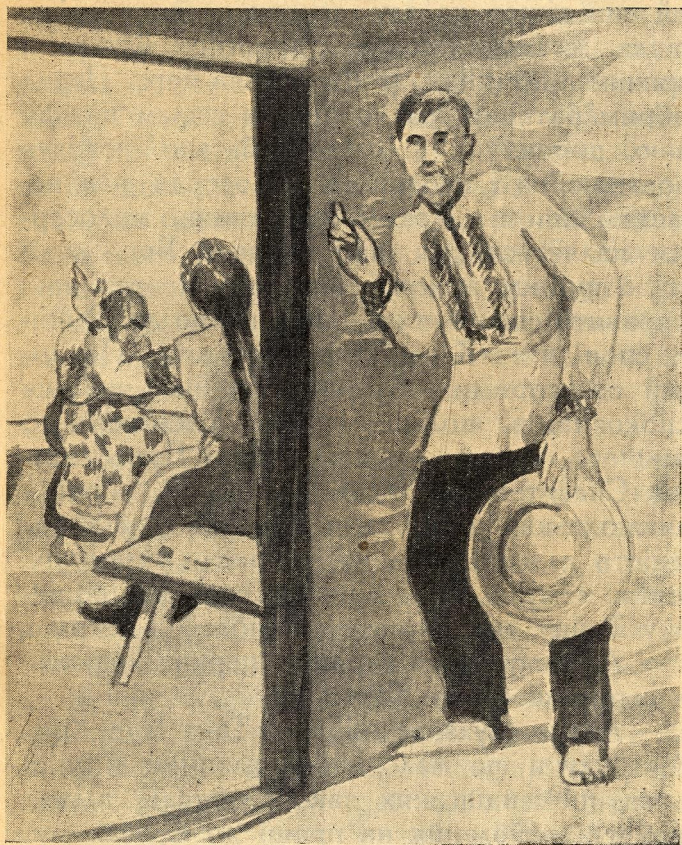
Та всі ці божеські припоручення Христа-Спасителя відносилися не лиш до св. Петра й перших Апостолів, вони відносилися й відносяться до всіх наслідників — пізніших Папів римських і до других католицьких єпископів разом з священниками. Вони отже, оті **наслідники Христових Апостолів**, зберігали й зберігають Христову, Божу науку в **первісній чистоті**. Вони й на далі проповідують незмінну Христову Правду й виконують все, що припоручив їм Христос-Спаситель.

Оттакий лад, такий порядок запровадив у Своїй святій католицькій Церкві сам Син Божий, Ісус Христос. Усі люди, які спізнали Христову Правду, обов'язані до цього порядку пристосуватися. Всеж-таки знаходяться й такі горді, негідні одиниці між людьми, які не хочуть узнати цього ладу-порядку в Христовій Церкві. Не тільки самі не хочуть підчинитися під власть католицької Церкви, але ще й других втягають у боротьбу з ладом-порядком

в найкращій Божій Установі, що нею є свята Христова Церква! Цей завзятої боротьби з Христовою церквою піднялися в першу чергу сектярі — оті різної масти євангелики, баптисти, штундисти і т. д. Вони й воюють з божеським устроєм в католицькій Церкві, воюють з ладом-порядком, що його **установив сам Христос-Спаситель**. Притім **заперечують** і не одне з Христової науки. Своєю-ж негідною, Юдиною роботою уводять вони великий нелад-безладдя в Божій Установі — Церкві...

— А в книжечках „подорожнього“ стоїть виразно написано, що католицьку віру видумали священики, що й сповідь й Служба Божа, це звичайні видумки священиків...

— Не священики, а сам Христос-Спаситель, це перший **Основник святої католицької Церкви й віри**. Не священики видумали св. сповідь чи Службу Божу, тільки сам Христос установив її словами, що я вам їх вище навела. Тай не для інтересу установлена св. сповідь, чи Служба Божа. Ми-ж бачимо, що священики мусять нераз наражати своє життя, уділяючи святих Тайн людям. Або чи це приємність для священиків, коли годинами слухають найрізноморідніших людських гріхів? А все-ж священики мусять старанно виконати цей свій обов'язок, наложений на них самим Христом. Притім мусять брати собі за

взір милосерного батька з Христової притчі про блудного сина. В цій Христовій притчі стріча розкаяного блудного сина з ласкавим батьком, це наче прообраз св. сповіди. Блуд-

ний син пішов на злу дорогу, дорогу гріха, опісля - ж вертається до дорогого батька з гарячим проханням, щоби прийняв його. Перед добрим батьком він зо щирим жалем визнає свою провину... І добрий батько показує свою любов і неописане милосердя над нещасним сином... Таким безгранично милосерним являється для нас Господь Бог, коли ми зо щирим жалем і рішучою постановою поправити своє життя, приступаємо до Тайни св. сповіди та її відбуваємо як слід. По добрій св. сповіди людина звичайно чується успокоєна, вдоволена, неначе відсвіжена до дальшого, кращого життя... Знав Божественний Спаситель вартість Тайни св. сповіди для людських душ, знав її потребу й необхідність для людей в часі їхнього туземного життя, тому й установив св. сповідь, цю велику Тайну для примирення людей з Богом...

— А чи муситься якраз до церкви ходити?
— запитала знову Катря.

— Але-ж слухайте, Катре! Та-ж Ісус Христос будучи ще малолітнім хлопцем навчав у святині жидівських законовчителів підчас Свого загублення на прощі до Єрусалиму! Навчав у церкві й пізніше в часі Своєї вчительської діяльності. А чи не вигнав був Христос міняйлів зо святині, як казав Він з „дому Мого Вітця“, або чи не похвалив бідну вдовицю за її лепту, яку вона зложила на

церкву в Єрусалимі? — Не в звичайних отже домах, але в святинях-церквах маємо передовсім прославляти Бога. Цього навчив нас Своім прикладом сам Христос. Тай велич такої пресвятої відправи, як Служба Божа, чи не домагається від нас, людей, якогось особливо посвяченого місця, що на нім ця Безкровна Жертва приносиласьби? Служба Божа прецінь, це повторення в безкровний спосіб цього, що сталося на Голгофті. Адже в часі освячення на Службі Божій сходять з неба на престоли по наших церквах сам Син Божий, Господь наш Ісус Христос. Маючи перед собою Бога, утаєного в особливіший спосіб у Пресвятій Евхаристії повинні ми чути в церкві так свято, так щасливо! В церкві чейже пристаємо з Богом у дружній нашій розмові, головнo-ж у часі божественної Літургії. Передовсім у церкві, в Евхаристійного Христа, шукаємо справжньої розради в усіх туземних переживаннях. У церкві, крім цього, маємо ще щастя приймати самого Бога до очищених наших душ у частім святім Причастю. В цей спосіб стараємося запевнити собі вічну дружбу з Богом в безконечнім життю поза гробом...

— Було також у книжці дослідників „Прапор для людей“, що не треба вірити в Пресвяту Трійцю, мовляв, нема трьох Божих Осіб...

— А скажіть, Катре, звідки такі мудрагелі знають, що нема трьох Осіб Божих? Хто їх так навчив? — Що є три Особи Божі, про це знаємо з божественної Науки Христа-Спасителя. Ми віримо в цю Божу Правду, бо так навчив нас Господь Ісус Христос, що є сам другою Особою Божою. Христос чейже дав Своїм Апостолам припоручення хрестити людей „в імя Вітця і Сина і святого Духа“, а ці Христові слова, записані в святій євангелії свідчать найкраще про перебування Бога в Пресв. Тройці. Отже не ложним учителям, а **самому** Христови-Богови вірмо!

— А що думати про боротьбу сектярів з образами? Вони виписують у своїх книжках, що почитання образів, це ідолопоклонство, кажуть, що образи не однаково представляють і т. д. От чому я далася звести й повиносила образи з хати... докинула Катря.

— Щодо образів, то зрозуміла річ, вони не всілі представити нам вірно Бога, чи навіть інших святих осіб, що їх вони нам зображують. А всежтаки образи **помагають** нам дуже в святій вірі. Прикрашуючи стіни наших помешкань святими образами, ми неначе заявляємо перед іншими людьми, що свята віра, це неоцінений наш скарб. Коли віддаємо почесть перед придорожнім хрестом,³ то тим са-

мим заявляємо, що віримо в Бога Сина, Господа нашого Ісуса Христа, що дав розп'ятись на хресті за наші гріхи. Тай перед безбожниками й іновірцями заявляємо не раз у цей спосіб, що ми справжні християни. Коли ж молимося перед хрестом, то кожний це розуміє, що молимося не до матеріялу, що з нього зроблений хрест, а тільки до **самого Бога**. Це саме відноситься й до почитання образів. А що образи не однаково представляють одні й ті самі особи, то тут нема чого дивуватися; образи прецінь малюють різні люди, різні малярі. Одні з них посідають більший дар до малювання, інші менший, одні перейшли високі малярські школи й розвинули свої малярські здібности, інші тих шкіл не посідають.

Та дивна й загадочна отся боротьба сектярів з почитанням образів передовсім тому, що й завзяті, різного рода безбожники, зокрема - ж комуністи, поширювали й поширюють свої безбожницькі, погубні кличі при допомозі боротьби з почитанням образів! Усі ті завзяті, непримиримі вороги св. віри кпили собі завсіди з почитання образів і ще й тепер його грубо висмівають. Отже в боротьбі з почитанням образів сектярі, то гей-би вірні **спільники** всяких безбожників і комуністів! По волі чи по неволі одні одним помагають...

— Як бачу, Зеню — стала говорити Катря Мостюк, — то ви неодне в св. вірі мені вияснили і дуже розумно. Я вам за те дуже вдячна. Тепер я вже спізнала, де правда, а де лож. Жаль мені, що скоріше не могли ви мені вияснити цілого обману в сектярських „нових вірах“. О, таких, як ви, Зеню, треба багато в нашій народі! Також і ревних, вірцевих священиків потрібно нам дуже в сьогоднішніх часах. Потрібно нам таких одиниць, що раз-у-раз освідомлювалиб наш народ перед сектярськими засідками. Тоді сектярі й не малиб такого приступу до наших душ... — оправдувалася Катря.

— Певно — сказала на це Зеня Задорожна — нам сьогодні треба дуже ревних, повних саможертви священиків, треба таких, що посвячувалисьби всеціло на службу Богови. Й ми наглядно переконуємося, що Високостойні Владики нашої українсько-католицької Церкви докладають усіх старань, щоб дати нашому народові справді дібраних, повних посвяти священиків. Коли-ж часами знайдеться котрийсь священик недосконалий, то чи-ж ізза того маємо приставати до сектярів, що торгують людськими душами? А чейже й між Апостолами найшовся **один негідний**. А за добрих, ревних священиків ми якнайчастіше повинні молитися!

— Бо я вчитала в книжечці нововірців

„Прапор для людей“, що навіть багато священиків не вірить у те, що навчають; зате вірять у якусь переміну людини з іншого сотворіння... Чи се правда?

— От бачите, Катрусю, що значить злі книжки читати. Ті що укладали оту сектярську книжку, таки добре завзялися на вашу душу й душі таких легковірних як ви людей... Вони постановили зловити вас або на сіть сектярську, або на сіть безбожництва. Бо подумайте собі лиш Катре, якби то виглядало, колиб священики не вірили в те, що Господь Бог сотворив перших людей, наших прародичів? Та-ж це булиб неабиякі обманці. Бо це одна з найосновніших прав нашої святої віри, що Бог сотворив перших людей на землі, Адама й Еву, — прародичів усього людства. Вправді, жив колись давніше такий чоловік, якому здавалося, що чоловік міг був повстати з іншого сотворіння, як от з малпи. Але пізніші вчені докладно розслідили справу такого „походження“ й не найшли ніякого доказу на щось подібне. Тай сам людський розум рішучо противиться такому „походженню“ людини від малпи. От застановімся! Людина, це сотворіння розумне, здібне до культурного життя, а малпа живе серед лісів, як просте, дике звіря, що дбає лише про те, щоб наїстися. Людина розумом розсліджує глибокі тайни природи, спізнає прав-

дуїта доходить до наукових заключень, а малпі, як то кажуть, навіть не сниться це все. Розумна людина творить подивугідні речі, а малпа навіть „малпувати“ чогось подібного не втне. Людина, щоб виросла на дорослу, потребує тридцять літ, а малпі навіть один рік вистарчить. Людина посідає дар бесіди, що нею порозумівається з іншими людьми, а малпа такого ніяк не потрапить і т. д. Де-ж отже можливе тут робити якісь порівняння? Де схотівби хтось розумний повірити в таку глупеньку ніби-науку, мовляв „чоловік міг повстати з малпи“? І це не викрилосьби? І хто схотівби таких священиків цінити й поважати? Чи не смішне?

Нащо-ж отже сектярі виписали такі нікчемні очернення священиків у своїй брошурці? Виписали так, щоби в людей викликати недовіря й легковаження до священиків. Виписали так ще й тому, щоби людей захитати в святій вірі! Бо з такого виписування на священиків виходить, що й звичайним людям не треба вірити в Божі правди, якщо вже й священики в них не вірять. Безперечно, таку людину, що її захитали в святій вірі сектярські ложні вчителі, — таку людину мусять напевно непокоїти численні сумніви в релігійних справах. Така людина, що прочитала такі сектярські книжки мусить зводити важку борню зі собою, зі своїми влас-

ними думками, не знає, де знайти правду й густо-часто стає недовірком...

— Ой правду, святу правду ви вимовили, Зеню! — закликала зо сльозами на очах Катря. — Коли мені Матвій Червоний в Х... „витовкмачив“, що це таке отся „еволюція“, я була дуже нещасна. Мене страшно мучили різні міркування. Я не знала, де шукати властивої правди. Я не знала кого тут триматися. Щойно ви мене опам'ятали. Тепер я вже побачила, що правда таки по стороні католицької Церкви. Я спізнала, що всі ті „дослідники“ Біблії, це ніякі вчені, ніякі „найрозумніші люди“ на світі. Я переконалася зате, що вони, це неабиякі зводителі людських душ! Від нині вже зовсім зриваю з отою „новітньою вірою“. Вже не матимуть на мене свого погубного впливу сектярські книжки. Тай віри не даватиму „подорожним“ сектярським зводителям. Знаю, як це сталося. Якщоб я була зо своїм чоловіком хоч трохи лучше поступала з покійною тіткою Настею, я мабуть так легко не булаб далася звести сектярському мандрівникови. Якщоб я не була старалася приглушити докорів своєї совісти за лихе поступовання з тіткою, я напевно не сталаб прихильницею „нової віри“. Якщоб я була хоч трохи послухала пересторог доброї тітки, мабуть обминуло булоб мене отсе сектярське баламуцтво. Я одначе

такою не була. Я була занадто зарозуміла й певна себе. Тому так займаюче й так легкодушно притім читала книжечки подорожного сектяря. Думала я собі, що там незнать яка мудрість. А потім переживала страшно душевну боротьбу зо своїми гадками. Католицька віра стала мені якась гірша. Всеж-таки я не була певна, що сектярська віра ліпша. Аж ви мені, Зеню, вияснили цілий обман сектярства! Крім цього праведне життя тітки Насті, ревної католички, ще більш запевнює мене, що найкраща віра, це віра католицька...

— Тішить мене — сказала на відхіднім Зеня Задорожна — тішить мене дуже, що ви, Катрусю, спізнали ввесь підступ і обман сектярів. Ви спізнали, якими негідними способами підходять сектярі до неосвідомлених, людських душ зо своїм баламутством. Ви спізнали на собі самій, як хитро ловлять ложні вчителі **легковірних** людей у свої засідки! Ловлять задля свого нечесного інтересу, не питаючи зовсім, що роблять когось нещасним, калікою на душі. Тому так дуже треба нам стерегтися ложної, задурманюючої науки сектярських мудрагелів. Бо впасти в їх сіть дуже легко, але вирватися з неї бачите самі, як тяжко. Передовсім, як справжньої зарази треба берегтися **сектярських книжок** Навіть до рук таких книжок ніколи не беріть!

ЯК ОПАМ'ЯТАВСЯ ІВАН? НОВЕ ЖИТТЯ МОСТЮКІВ.

Тоді, коли Зеня Задорожна виказувала Катрі Мостючці обманство її „нової віри“, Івана Мостюка не було в кімнаті. Іван бачив, коли Зеня входила в їхню хату, не хотів одначе бути приявний на розмові Зені з Катрею. Всежтаки був дуже цікавий про що одна з одною говоритимуть. Тому незаметно всунувся в прилягаючу до кімнати, кухонку, а звідтіля чув виразно цілу розмову Зені з Катрею. Слухав, слово за словом і став признавати слушність словам Зені. Особливо ж подобалося Іванови все, що Зеня Задорожна говорила про лад-порядок, який повинен правильнювати життя людей.

— Але чи можливе запровадити між людьми такий лад-порядок без засад релігії, без засад св. віри? — питався сам себе Мостюк.

Ще рік-два тому Іван вірив, що лад-порядок, а вслід за тим щастя у світ принесе комунізм... Тепер Іван Мостюк знає, що комунізм, то грубе обманство. І тому комунізм не в силі упорядкувати життя людей.

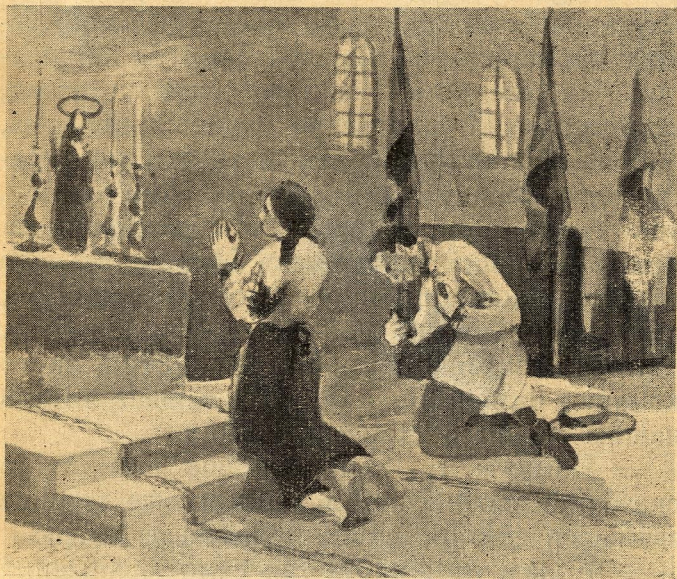
— Одна тільки Христова Наука — думав собі тепер Іван — може **завести лад**, а разом і добробут у світі. Треба лиш, щоб люди заховували засади цієї божеської Науки. Ця Наука чейже голосить найкращі кличі

взаїмної любови між людьми. Але правду каже Зеня, також у вірі не сміє бути неладу і безладдя... Не сміє, не повинно бути соток різних вір... Христос прецінь проголосив одну Божу Науку, одну Правду, одну св. віру... Тимчасом намножилося стільки всяких сектярських вір! І кожна з тих „новітних вір“ малаби бути добра, найліпша?.. А він, Іван, добре знає, що такі завзяті вороги Бога, як комуністи — волілиб радше, щоб ширилися сектярські „новітні віри“ ніж малаб утверджуватися католицька віра. Бо-ж комуністам ходить про розбиття католицької Церкви...

Знає також Іван, що в одного завязаного комуніста, Зільбермана в З... знайшли навіть чимало книжок сектярського змісту, в часі ревізії... Знайшли там самі якісь „Прапори для людей“, такі що їх мала його Катря. Той комуніст дуже поручав нашим людям того рода книжки. Казав „Нехай люди вчать-ся критичности, т. зн. нехай вчаться „мудро“ ставитися до справ віри! (Аякже, аж у голові потемніє!). Та найбільше дивувало Івана Мостюка, як смів безбожник-комуніст захвалювати сектярські книжки нашим людям. Гм... хіба тільки на те, щоб розбивати серед українського народу святую єдність, цю єдність, що її наш нарід найбільше потребує, отсю єдність, що її ще найбільше закріплює в нашій нещасній народі свята католицька

Церква... Ну, якщо так, то нам зовсім не по дорозі з такими „новими вірами“, що їх нам захваляють безбожники-комуністи! — запевняв себе Іван Мостюк.

От-так Іван Мостюк під впливом розмови

Зені з Катрею, і маючи такі найсвіжіші докази з життя про „вартість“ сектярських вір, змінив зовсім свій дотеперішній погляд щодо правдивої католицької віри. Від тепер постановив бути віруючою людиною, постановив завсіди держатися засад католицької

Церкви. Коли Зеня Задорожна відійшла з їх дому, Іван увійшов несміло до кімнати, де Катря втирала ще далі сльози, оплакуючи своє відступство від святої віри.

— Катрусю — промовив Іван — довідався я що ти від сьогодні покинула свою блудну ніби-віру. З того я дуже тішуся! Також і я зарікаюся від сьогодні бути комуністом-безбожником. Пізнав я, що комунізм, безбожність і сектарство мають одну ціль, одне завдання: **Руйнувати святу єдність українського народу!** Як комуністи-безбожники, так теж сектарі відчують страшну ненависть до нашої католицької Церкви, бо вона об'єднує наш нарід, вчить його християнської, взаємної любови й провадить нас до Бога.

Притім Іван Мостюк оповів Катрі, як то комуніст-безбожник в З... захвалював читати нашим людям сектарські книжки.

— Чому-ж ти мені, скоріше про це не сказав, Івасю? Булаб я напевно вже давніше заріклася сектарства — обізвалася Катря.

— Колиж бо і я був так само засліплений у своїх безбожних переконаннях, як ти, Катрусю, у своїй сектарській дурійці!

— А знаєш, Івасю, я переконалася, що за одним поповненням гріхом слідує звичайно десять інших гріхів.

— Як це? — запитав Іван.

— А так! Якщоб ми були шанували тітку,

її слухали й радилися, напевно не булиб стали сектярами й безбожниками. Та це ще ласка Божа, що Зеня Задорожна нас в пору освідомила. Йї завдячуємо наш поворот до правдивої віри.

— А я думаю, Катрусю, що не тільки Зені Задорожній маємо завдячити наше навернення, але й благородности нашої покійної тітки Насті... додав Іван.

— Ах, правда! — сказала Катря — дуже багато можемо завдячити покійній тітці, її молитвам, її праведному життю, її терпінням без нарікань.

— Аж тепер бачиш, Катрусю, як негідно і невдячно ми поступали з нашою доброю тетою!

— А тому й пристали ми до „новітньої віри“ — закінчила Катря Мостюк.

— — — — —

Ще того самого вечора позносила Катря образи до кімнати. На другий день раненько пішли обоє до церкви перепрошувати Бога за своє відступство від святої віри, за свої тяжкі провини... І простив їм Господь, а Христове Серце на престолі — так солодко до них усміхалося і все, а все їм прощало. Бо більше в Нього милосердя й прощення — як у нас гріхів...

Оттак почали Мостюки своє нове християн-

сько-католицьке життя. Визволились іще в пору зо страшної темряви сектярсько-комуністичної облуди, а припали цілим серцем до ясного Світла Христової Правди. Дай нам усім, Ісусе Христе, надівсе Твою св. Правду любити, нею жити, з нею — і за неї умірати.

БІБЛІОТЕКА РЕЛІГІЙНОЇ ОСВІТИ

науково — популярний двомісячник для всіх

Чи знаєте, що в Жовкві

від чотирьох літ виходять дуже гарні релігійно-образуючі книжечки для всіх, під заголовком:

»Бібліотека Релігійної Освіти«

Ми може до високих шкіл не ходили і тому на вчених книжках не дуже розуміємося, особливо в справах св. віри й релігії. А однак хотіли б про не одне дізнатися з трохи глибшого, як кажуть — наукового боку. Про це подбало Видавництво ЧСВВ. в Жовкві — де від чотирьох літ виходять гарні, науково-популярні (приступні) книжечки для всіх, під збірним заголовком: „Бібліотека Релігійної Освіти“.

Досі вийшло 18 чисел цієї популярної бібліотеки. Ось деякі заголовки: Вірити, чи не вірити? Чи людина має душу? Чи є життя поза гробом? Чи Бог управляє світом? Чи треба сповідатися? Чи соціалісти мають слухність? і т.п.

Можна також їх передплачувати — і тоді що другий місяць дістанете гарну, нову книжечку. Ціло-річна передплата 1.30 зл., окреме число 20 гр.

Велику шкоду собі зробимо, коли не постараємося до хати про книжечки „Бібліотеки Релігійної Освіти“! Доповняймо своє релігійне знання читанням і передплатою цих гарних і дешевих книжечок!

Адресувати: Видавництво ЧСВВ. в Жовкві — Żółkiew.

20 коп. 144 (1986) 1460 12A

„Католицькі Читання” дешеві книжечки протисектярського змісту.

Нераз аж стидно — так не вміють собі дати ради наші люди, коли зайде в хату який сектяр-агітатор зі своїми фальшивими книжечками.

Яку відповідь йому дати? Чим його переконати? Що нам читати, щоб не датись захитати у свій св. вірі? Чим боронити св. Правду?

Тим людям, що хотілиб в легкий і приступний спосіб спізнати ті головні правди нашої св. віри, які головню перекручують фальшиві пророки - сектярі (баптисти, штундисти, байбелники, суботники і інші висланники ада) гаряче поручаємо:

„К а т о л и ц ь к і Ч и т а н н я”

Це протисектярські книжечки, так приступно писані що кожний їх зрозуміє, навіть дитина. А так цікаво, що кожну книжечку читається, мов яку повість. Досі появилися отсі книжечки:

1. І буде одне стадо і один пастир . . .	Ціна 5 гр.
2. „Радуйся Благодатная”	” 5 ”
3. Стережіться облудних пророків	” 5 ”
4. Поза Церквою нема спасення	” 5 ”
5. Поєднання	” 5 ”
6. „Не бороніть дітям приходити до мене”	” 5 ”
7. В церквах благословіть Господа	” 5 ”
8-9. „Радуйся живиносний Хресте”	” 5 ”
10-11. Сектанти	” 10 ”
12-13. З темряви до світла	” 15 ”

(На пошту до кожної книжечки додається 5 гр. Хто замовляє всі ті книжечки разом, або одної десять і більше примірників, пошту оплачує В-во ЧСВВ.

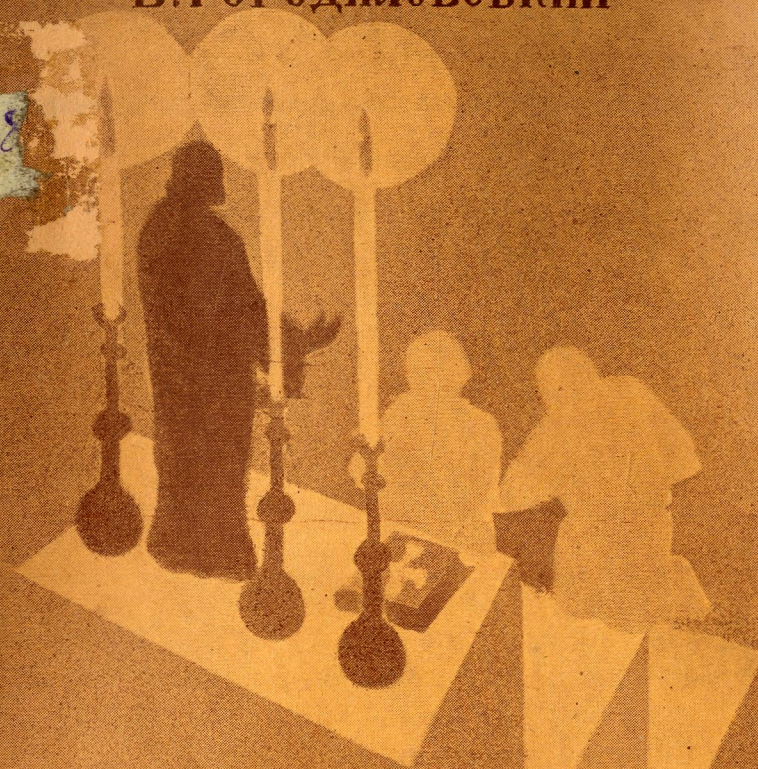
Ціна їх така приступна, що навіть найбіднішого стати, а тоді буде безпечний перед ріжними сектярами-агітаторами.

Боронім св. віру перед ворогами! Але наперед — знаймо її добре!

20 коп. 144 (1986) 1460 12A

В. ГОРОДИЛОВСЬКИЙ

38

З ТЕМРЯВИ ДО СВІТЛА